

ЛЕКЦІЯ №9

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

- Основні положення і терміни
- Права та обов'язки суб'єктів ринку органічної продукції
- Вимоги до органічного виробництва під час перехідного періоду
- Обіг, маркування та реалізація органічної продукції

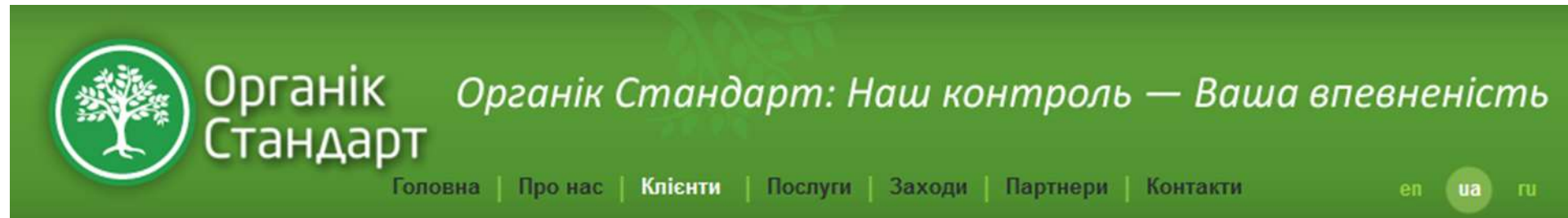
1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ І ТЕРМІНИ

- Відносини у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції в Україні регулюються **Законом України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції»** та виданими відповідно до нього нормативно-правовими актами, законодавством про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів, про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, про карантин рослин, про захист рослин, про насінництво та розсадництво, про ветеринарну медицину, про бджільництво, про аквакультуру, про виноградарство та виноробство, про охорону і використання рослинного і тваринного світу, а також земельним, лісовим, екологічним та іншим спеціальним законодавством, що регулює відносини у цій сфері.

- **Органічне виробництво** - сертифікована діяльність, пов'язана з виробництвом сільськогосподарської продукції (у тому числі всі стадії технологічного процесу, а саме первинне виробництво (включаючи збирання), підготовка, обробка, змішування та пов'язані з цим процедури, наповнення, пакування, переробка, відновлення та інші зміни стану продукції), що провадиться із дотриманням вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції

- **Орган сертифікації** - підприємство, установа, організація чи їхній відокремлений підрозділ, що має право на проведення сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції і внесений до Реєстру органів сертифікації.
- На території України працюють 12 іноземних та 1 український сертифікаційні органи. Український сертифікаційний орган «Органік стандарт» має міжнародну акредитацію на проведення сертифікаційних робіт та визнання Єврокомісії та Швейцарської Конфедерації.

- В Україні не створено ще національних стандартів (оскільки немає закону про органічне виробництво), тому сертифікація проводиться за міжнародними стандартами країн або об'єднань країн та приватними стандартами, що визнаються на міжнародному ринку. Детальніше про найпопулярніші стандарти органічного виробництва:
- Постанова Ради ЄС 834/2007—нормативний документ Європейського Союзу, що містить правила та вимоги до органічного виробництва. Діє на території країн всього ЄС. Це є найпоширеніший стандарт, відповідно до якого проводиться сертифікація органічного виробництва в Україні. Органічні продукти в Європейському Союзі маркуються єдиним логотипом (органічний логотип ЄС-так званий євро-листок), які вказуються на пакованих сертифікованих органічних продуктах разом із інформацією про сертифікаційний орган та походження органічної сировини. У країнах, що не є членами Європейського Союзу застосовується стандарт, що є рівнозначним Постанові Ради ЄС 889/2008 та 834/2009.

Національна Органічна Програма (NOP) – національна органічна програма США. Стандарт, відповідно до якого проводиться сертифікація для виробників, які орієнтуються на американський ринок.

Японські сільськогосподарські стандарти (JAS) – національні стандарти Японії, відповідно до яких проводиться сертифікація для виробників, які орієнтуються на японський ринок.

Стандарти «Біо Свісс» (BioSuisse) – приватні стандарти швейцарської Асоціації органічних виробників «Біо Свісс», що є дуже поширеними в Швейцарії, відповідно до них проводиться сертифікація для виробників, спрямованих на швейцарський ринок.

- **оператор** - юридична особа чи фізична особа - підприємець, яка займається виробництвом та/або обігом продукції відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції;
- **перехідний період** - період переходу від виробництва неорганічної продукції до виробництва органічної продукції, під час якого оператор дотримується вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції;
- **сертифікат** - документальне підтвердження відповідності органічного виробництва та/або обігу органічної продукції вимогам законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, що видається органом сертифікації

2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

- **Права та обов'язки операторів**
- **1. Оператори мають право добровільно за наявності сертифіката:**
 - виробляти та реалізовувати органічну продукцію під своїм комерційним найменуванням та/або торговельною маркою (знаком для товарів та послуг);
 - доручати надання окремих послуг (робіт), у тому числі підрядних (давальницьких), необхідних для органічного виробництва та/або обігу органічної продукції, третій особі, за умови перевірки потужностей такої особи органом сертифікації та отримання від нього згоди.
- **2. Оператори відповідають за дотримання вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції у межах діяльності, що вони провадять.**

- **3. Оператори зобов'язані:**

- дотримуватися вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції;
- відкликати та/або вилучати вироблену ними продукцію, що не відповідає вимогам законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, якщо вона маркована державним логотипом для органічної продукції або містить позначення та написи "органічний", "біодинамічний", "біологічний", "екологічний", "органік", та будь-які однокореневі та/або похідні слова від цих слів з префіксами "біо-", "еко-" тощо будь-якими мовами;
- щороку проходити сертифікацію органічного виробництва та/або обігу органічної продукції для підтвердження відповідності вимогам законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції;
- взаємодіяти з органами сертифікації, з якими вони уклали договір на проведення сертифікації, та забезпечувати безперешкодний доступ інспекторів з органічного виробництва та/або обігу органічної продукції до своїх потужностей та відбору зразків, а також надавати на вимогу органів сертифікації документи, необхідні для сертифікації органічного виробництва, у тому числі доступ до фінансових документів;
- забезпечувати безперешкодний доступ посадових осіб, які здійснюють державний контроль (нагляд) у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції відповідно до закону, для здійснення заходів державного контролю, у тому числі відбору зразків;
- декларувати обсяги органічної продукції, яка вводиться в обіг;
- узгоджувати маркування органічної продукції з органом сертифікації.

- **Права та обов'язки органів сертифікації**
- **1. Органи сертифікації мають право:**
- вимагати від оператора документи, необхідні для сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції;
- ухвалювати рішення про сертифікацію органічного виробництва та/або обігу органічної продукції або відмову у такій сертифікації у разі недотримання оператором вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції;
- видавати та скасовувати сертифікати, тимчасово припиняти дію сертифікатів;
- відбирати зразки ґрунту або матеріалів, насіння і садивного матеріалу, корму, продукції, води для проведення лабораторних досліджень.

• 2. Органи сертифікації зобов'язані:

- дотримуватися вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції;
- надавати інформацію про операторів, з якими вони уклали договір на проведення сертифікації та які пройшли сертифікацію органічного виробництва та/або обігу органічної продукції, а також про видані, тимчасово припинені та скасовані сертифікати до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної аграрної політики, для її внесення до Реєстру операторів;
- взаємодіяти з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, з питань державного контролю (нагляду) за діяльністю операторів та обігом органічної продукції на ринку;
- надавати на вимогу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, документи, необхідні для здійснення державного контролю (нагляду) за діяльністю органу сертифікації із сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції;
- проводити щорічну сертифікацію відповідно до договору про проведення сертифікації, укладеного з оператором.

3. Вимоги до органічного виробництва під час перехідного періоду

- Оператор під час перехідного періоду зобов'язаний дотримуватися вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції. Операторам заборонено реалізовувати продукцію, вироблену під час перехідного періоду, як органічну.

- Датою початку перехідного періоду є дата укладення між оператором та органом сертифікації договору на проведення сертифікації. Тривалість перехідного періоду визначається залежно від галузі органічного виробництва. За результатами проведення першої інспекції оператора органом сертифікації ця дата може переглядатися залежно від галузі органічного виробництва з урахуванням методів господарювання оператора, застосування інгредієнтів і компонентів, дозволених законодавством у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, що підтверджується відповідними документами.

- Для органічного рослинництва тривалість перехідного періоду щодо земельних ділянок для вирощування однорічних культур не може бути менше ніж 24 місяці до початку посіву, а для багаторічних культур (крім фуражних) не може бути менше ніж 36 місяців до першого збирання органічної продукції. Тривалість перехідного періоду щодо сінокосів і пасовищ для виробництва органічних кормів та щодо земельних ділянок для вирощування багаторічних фуражних культур не може бути менше ніж 24 місяці до першого збирання органічної продукції.

- Орган сертифікації може визначити ретроспективну дату початку перехідного періоду (але не більше ніж на 18 місяців для перелогів та 30 місяців для багаторічних насаджень) щодо земель, які протягом останніх 36 місяців не піддавалися обробітку (перелоги та багаторічні насадження) та забрудненню речовинами іншими, ніж ті, що дозволені законодавством у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції.

Перехідний період для виробництва органічного насіння і садивного матеріалу становить: один вегетаційний період для розмноження однорічних культур та два вегетаційні періоди для розмноження багаторічних культур.

За рішенням органу сертифікації продукція рослинництва, вироблена під час перехідного періоду, може маркуватися як "продукція перехідного періоду до органічного виробництва", за умови що:

- перехідний період триває понад 12 місяців;
- продукт містить лише один інгредієнт рослинного походження;
- такий напис не відрізняється (за кольором, розміром, стилем) від іншого опису товару.

Органічні кормові матеріали або кормові матеріали, отримані під час перехідного періоду, не повинні вводитися у склад органічного корму одночасно з такими самими неорганічними кормовими матеріалами.

- Для виробництва органічної аквакультури тривалість перехідного періоду щодо водних об'єктів, які не можуть бути висушені, очищені та дезінфіковані, становить 24 місяці; щодо об'єктів, які були висушені або знаходилися під паром, перехідний період становить 12 місяців; щодо об'єктів, які були висушені, очищені та дезінфіковані, перехідний період становить шість місяців.
- Орган сертифікації може визначити ретроспективну дату початку перехідного періоду, якщо з такої дати водні об'єкти не піддавалися обробці речовинами іншими, ніж ті, що дозволені законодавством у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції.
- Тривалість перехідного періоду щодо місць збору морських водоростей становить шість місяців.
- Тривалість перехідного періоду щодо культивації морських водоростей не може бути менше ніж шість місяців або один повний виробничий цикл.

Тривалість перехідного періоду тваринництва не може бути менше ніж:

- 12 місяців для коней і жуйних тварин, у тому числі антилоп і бізонів, призначених для виробництва м'яса, і в будь-якому випадку не менше трьох четвертих їхнього життя;

- шість місяців для дрібних жуйних тварин і свиней, худоби для виробництва молока;

- 10 тижнів для птиці, призначеної для виробництва м'яса, введеної до господарства до досягнення нею триденного віку;
- шість тижнів для птиці, призначеної для виробництва яєць.

Перехідний період для тваринництва може бути скорочений, але не більше ніж на 24 місяці, за умови що перехід на органічне виробництво здійснюється всією виробничою потужністю господарства (тварини, їхній приплід, пасовища та інші землі, що використовуються для отримання кормів для тварин).

- Тривалість перехідного періоду щодо продукції бджільництва не може бути меншою, ніж 12 місяців. Під час перехідного періоду використовується віск, отриманий у процесі органічного виробництва.

4. ОБІГ, МАРКУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Вимоги до зберігання органічної продукції

- 1. Під час зберігання незапакованої органічної продукції повинні забезпечуватися облік, ідентифікація такої продукції та/або кожної її партії як органічної продукції та унеможливлення її змішування з неорганічною продукцією, у тому числі продукцією перехідного періоду та/або забруднюючими речовинами.
- 2. Під час виробництва органічної продукції забороняється зберігання разом з органічною продукцією будь-яких неорганічних речовин, крім речовин, дозволених законодавством у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції.
- 3. Особливості зберігання окремих видів органічної продукції визначаються Порядком (детальними правилами) органічного виробництва та обігу органічної продукції.

Вимоги до перевезення органічної продукції

- 1. Перевезення незапакованої органічної продукції повинно здійснюватися лише в опломбованій упаковці, контейнері або транспортних засобах, закритих таким чином, щоб унеможливити відкриття без пошкодження пломби. Опломбування упаковки, контейнера або транспортного засобу здійснюється оператором. Під час опломбування оператором робиться відповідна відмітка в товарно-транспортній накладній із зазначенням інформації щодо:
 - назви та адреси оператора (або власника продукції);
 - назви органічної продукції та (за необхідності) її опису;
 - назви та/або реєстраційного коду органу сертифікації, що здійснив сертифікацію органічного виробництва;
 - ідентифікації партії (за необхідності).

- 2. Одночасне перевезення незапакованої органічної та неорганічної продукції, у тому числі продукції перехідного періоду, дозволяється лише за умови вжиття відповідних заходів, що унеможливають змішування органічної продукції з неорганічною. Транспортні засоби і/або контейнери, у яких раніше перевозилися неорганічні продукти, можуть використовуватися для перевезення незапакованих органічних продуктів, якщо до початку перевезення незапакованих органічних продуктів було вжито належних заходів для очищення. Такі операції повинні бути задокументовані оператором.
- 3. Особливості перевезення окремих видів органічної продукції визначаються Порядком (детальними правилами) органічного виробництва та обігу органічної продукції.

Вимоги до реалізації органічної продукції

- 1. Реалізація органічної продукції дозволяється будь-якими суб'єктами господарювання лише за наявності відповідного сертифіката (копії), виданого оператору, що виробив відповідну продукцію, та відповідного маркування згідно з вимогами, встановленими законодавством у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції.
- 2. Особи, які здійснюють реалізацію органічної продукції, при прийнятті такої продукції до реалізації повинні пересвідчитися у наявності сертифіката, виданого оператору, що засвідчує відповідність процесу виробництва продукції та її обігу вимогам законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції. Особи, які здійснюють реалізацію продукції, маркованої як органічна, без відповідного сертифіката (копії), несуть відповідальність згідно з Законом.
- 3. Продукт, що маркований як органічний, але не відповідає вимогам законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, підлягає вилученню з реалізації як органічний. Така продукція може реалізовуватися як неорганічна за умови виправлення маркування.

Законодавчі вимоги до маркування органічної продукції

Маркування – слова, описи, знаки для товарів і послуг (торговельні марки), графічні зображення або символи, що стосуються харчових продуктів, які розміщуються на будь-якій упаковці, етикетці (стікері), кольєретці, а за відсутності упаковки, у документі або повідомленні, що супроводжують харчовий продукт або посилаються на нього.

Закон України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів».

Маркування – інформація про органічну продукцію, у тому числі державний логотип для органічної продукції, нанесена на етикетку, упаковку, тару, контейнер, контретикетку, кольєретку, ярлик, пробку, листок-вкладиш або на інші елементи упаковки, що супроводжує таку продукцію або посиляється на неї відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції.

Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції».

UA

Інформація про харчові продукти надається державною мовою.

Знаки для товарів і послуг можуть наводитися у маркуванні у тому вигляді, в якому їм надана правова охорона в Україні.

Маркування тільки харчових продуктів та кормів!

Принципи

Інформація про харчові продукти:

1) не повинна вводити споживачів в оману

2) повинна бути точною, достовірною та зрозумілою для споживача

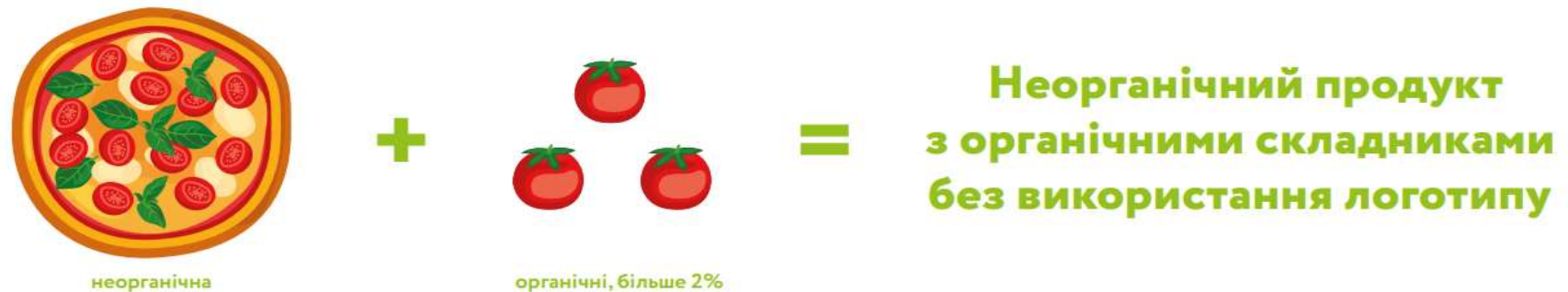
3) не повинна приписувати будь-яким харчовим продуктам, крім природних мінеральних вод та харчових продуктів для спеціальних медичних цілей, властивостей, що сприяють запобіганню чи лікуванню захворювань, або посилатися на такі властивості

Вимоги до маркування органічної продукції українського виробника

Продукт дозволяється маркувати як органічний, якщо він відповідає одночасно таким вимогам:

- 1) продукт вироблений відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції;
- 2) містить не менше 95 % органічних інгредієнтів сільськогосподарського походження;
- 3) містить не більше 5% неорганічних інгредієнтів, внесених до Переліку речовин, що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва;
- 4) органічне виробництво такого продукту підтверджується сертифікатом.

- Під час маркування неорганічної продукції, органічні інгредієнти можуть зазначатись, якщо:
- 1) відсоток інгредієнта перевищує 2%;
 - 2) такий інгредієнт має відображатися літерами такого самого кольору і розміру як і решта складників.

Обов'язкові елементи маркування органічних продуктів

1. Назва харчового продукту;
2. Перелік інгредієнтів;
3. Будь-які інгредієнти або допоміжні матеріали для переробки, які використовуються у виробництві або приготуванні харчового продукту і залишаються присутніми у готовому продукті, навіть у зміненій формі;
4. Кількість певних інгредієнтів або категорій інгредієнтів;
5. Кількість харчового продукту в установлених одиницях вимірювання;
6. Мінімальний термін придатності або дата «вжити до»;
7. Будь-які особливі умови зберігання та/або умови використання (за потреби);
8. Найменування та місцезнаходження оператора ринку харчових продуктів, відповідального за інформацію про харчовий продукт, а для імпортованих харчових продуктів – найменування та місцезнаходження імпортера;
9. Країна походження або місце походження;
10. Інструкції з використання – у разі якщо відсутність таких інструкцій ускладнює належне використання харчового продукту;
11. Для напоїв із вмістом спирту етилового понад 1,2 % об'ємних одиниць – фактичний вміст спирту у напої;
12. Інформація про поживну цінність харчового продукту.

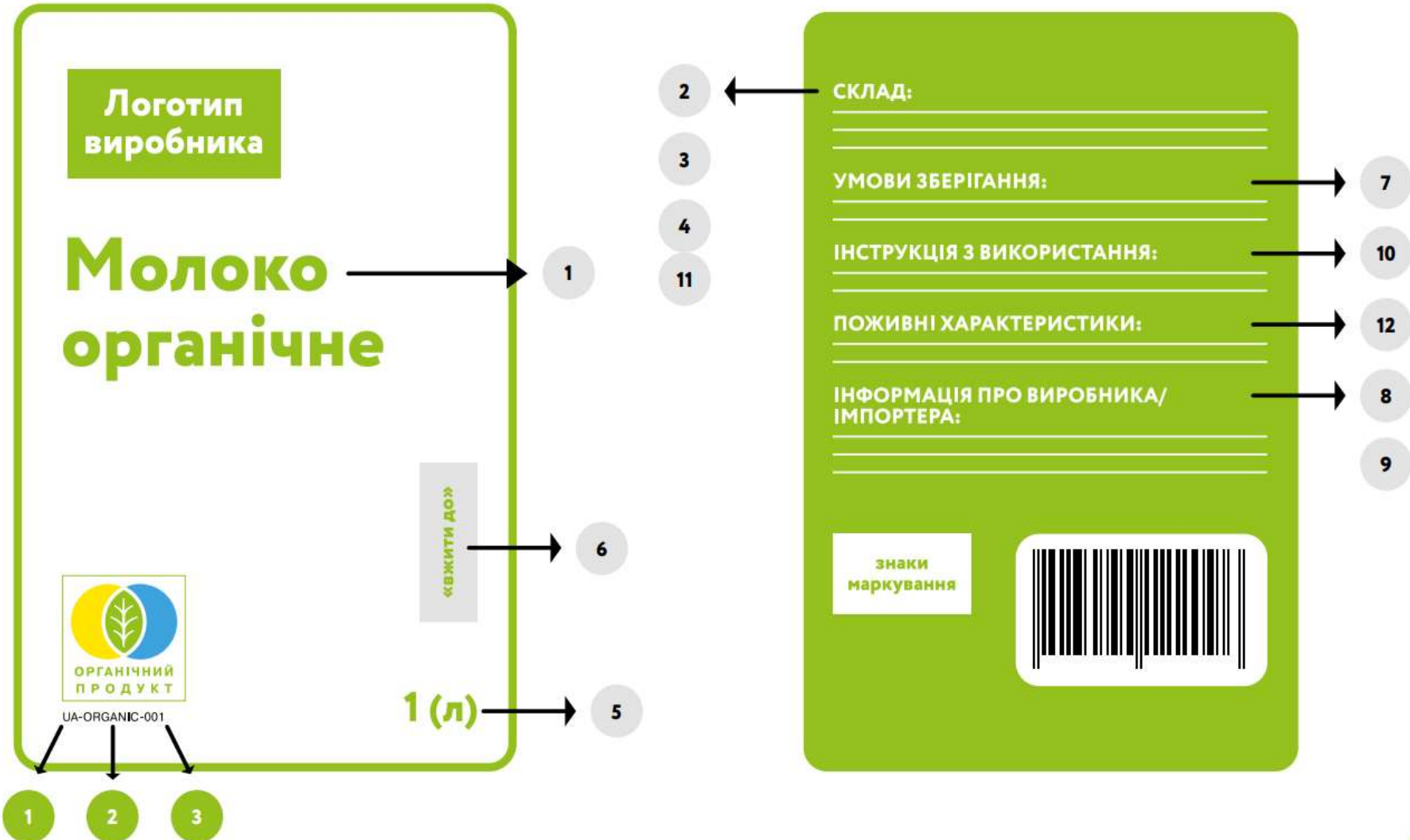
Під час маркування дозволяється додатково використовувати інші логотипи, якщо вони не заборонені законом.

Обов'язковим елементом маркування органічної продукції є кодовий номер, що розміщується під державним логотипом для органічної продукції:

1. Акронім, що ідентифікує державу походження;
2. Напис «organic»;
3. Реєстраційний код органу сертифікації, що здійснив сертифікацію органічного виробництва.

Важливою вимогою до виробництва органічних харчових продуктів є ідентифікація кожної партії таких продуктів.

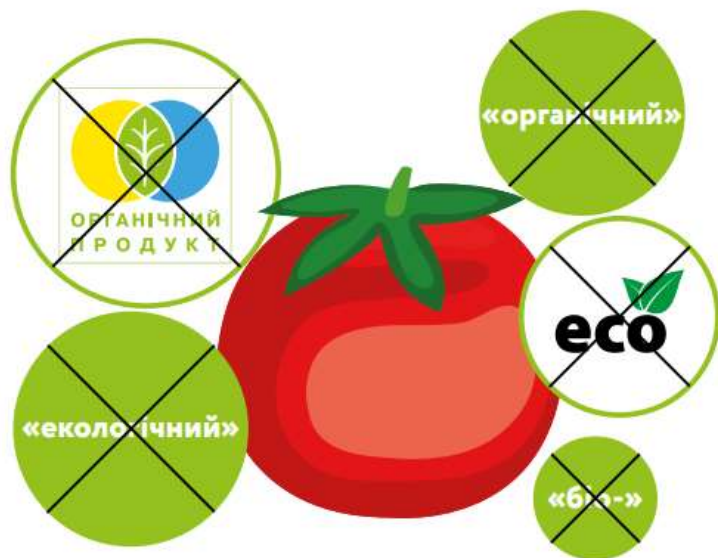
Приклад маркування органічних продуктів

Заборона маркування

Інформація про харчові продукти не повинна приписувати будь-яким харчовим продуктам, крім природних мінеральних вод та харчових продуктів для спеціальних медичних цілей, властивостей, що сприяють запобіганню чи лікуванню захворювань, або посилатися на такі властивості.

Забороняється маркування державним логотипом для органічної продукції, сільськогосподарської продукції, що була отримана не в результаті органічного виробництва або є продукцією перехідного періоду, а також використання під час маркування такої продукції будь-яких позначень та написів «органічний», «біодинамічний», «біологічний», «екологічний», «органік» та/або будь-яких однокореневих та/або похідних слів від цих слів з префіксами «біо-», «еко-» тощо будь-якими мовами.

Недобросовісна реклама

✔ Продукт, виробництво якого сертифіковано як органічне

✔ «органічний продукт»

✘ Продукт, виробництво якого не сертифіковане як органічне

✘ «органічний продукт»

Реклама будь-якого неорганічного продукту як органічного, у тому числі використання напису **«органічний продукт»** у власних назвах та торговельних марках, вважається недобросовісною рекламою.

Недобросовісна реклама – реклама, яка вводить або може ввести в оману споживачів реклами, завдати шкоди особам, державі чи суспільству внаслідок неточності, недостовірності, двозначності, перебільшення, замовчування, порушення вимог щодо часу, місця і способу розповсюдження. **Закон України «Про рекламу»**

Вимоги до маркування імпортованої органічної продукції

Ввезена для реалізації на митній території України продукція, яка супроводжується відповідним сертифікатом, що засвідчує органічне виробництво та/або обіг такої продукції у державі походження, визнається в Україні як органічна продукція, а написи на оригінальному маркуванні «органічний», «біодинамічний», «біологічний», «екологічний», «органік» та будь-які однокореневі та/або похідні слова від цих слів з префіксами «біо-», «еко-» тощо українською мовою позначаються написом «органічний продукт».

Реалізація імпортованої продукції на митній території України, як органічної, дозволена за умови внесення органу іноземної сертифікації до Переліку органів іноземної сертифікації.

Відповідальність операторів ринку

Порушення встановлених законодавством вимог до надання інформації для споживачів щодо харчових продуктів, надання неточної, недостовірної та незрозумілої для споживачів інформації про харчовий продукт.

Зміна оператором ринку харчових продуктів інформації, що супроводжує харчовий продукт (відповідно до ст. 5 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів»).

Ненадання оператором ринку інформації споживачеві щодо речовин та харчових продуктів, які спричиняють алергічні реакції або непереносимість.

Маркування продукції державним логотипом для органічної продукції або використання у маркуванні позначень та написів «органічний», «біодинамічний», «біологічний», «екологічний», «органік» та/або будь-яких однокореневих та/або похідних слів від цих слів з префіксами «біо-», «еко-» тощо будь-якими мовами, за відсутності сертифіката, що засвідчує відповідність процесу виробництва продукції та її обігу вимогам законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції.

Відповідальність осіб, що реалізують продукцію

Реалізація харчових продуктів або кормів, маркування яких не відповідає законодавству, якщо це не створює загрози для життя та/або здоров'я людини або тварини.

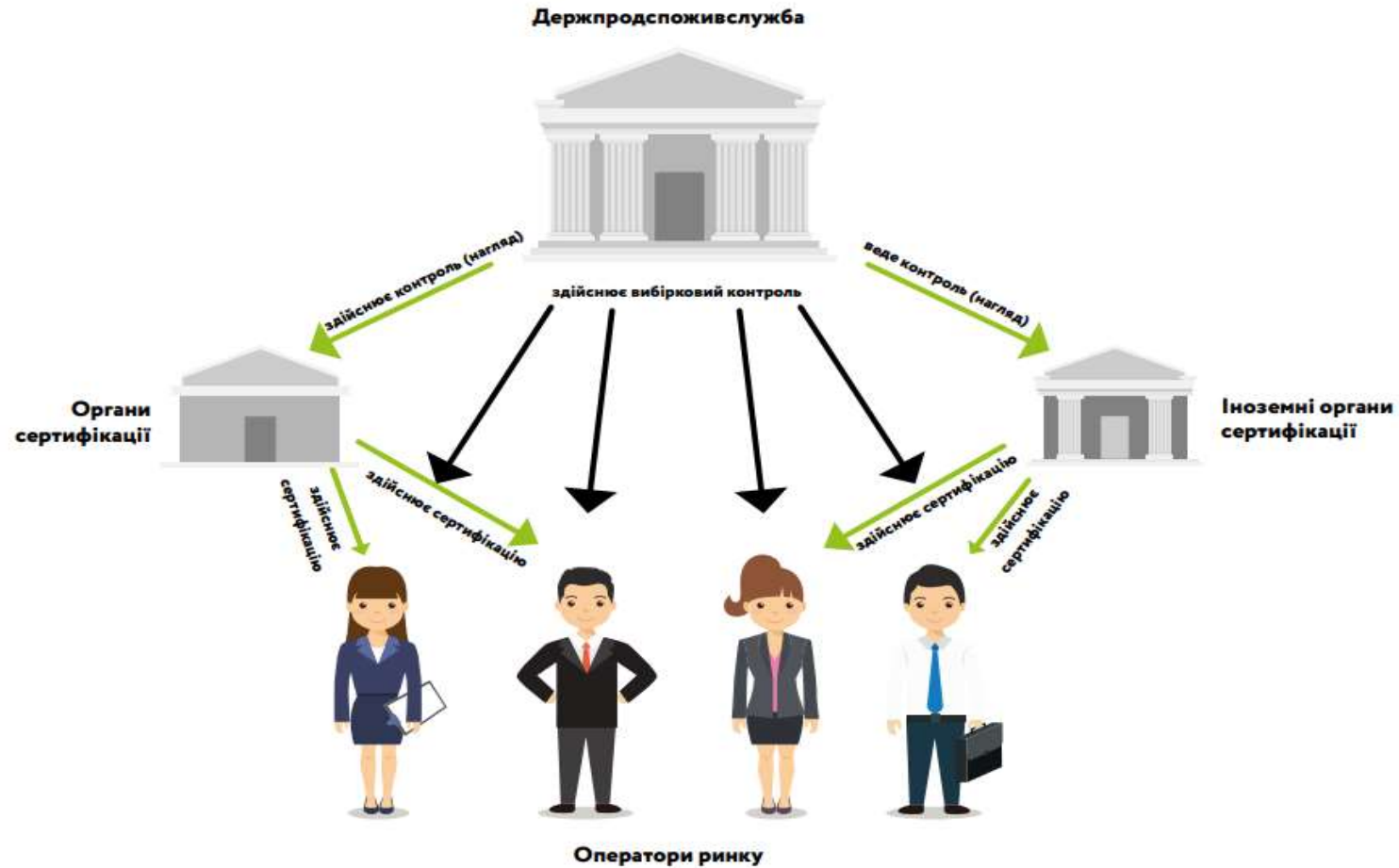

Введення в обіг або реалізація продукції без сертифіката, що засвідчує відповідність процесу виробництва продукції та/або її обігу вимогам законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції або вимогам законодавства держави походження такої продукції, тягнуть за собою накладення штрафу на юридичних осіб у розмірі восьми мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб-підприємців у розмірі п'яти мінімальних заробітних плат.

Примітка: розмір мінімальної заробітної плати встановлюється щорічно Законом України про Державний бюджет на відповідний рік.

Контроль

Здійснення державного контролю (нагляду) за дотриманням суб'єктами ринку органічної продукції законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції відноситься до повноважень Держпродспоживслужба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів.

Перехідні положення Закону

Суб'єкти господарювання протягом 18 місяців з дня введення в дію цього Закону мають право використовувати напис «органічний продукт» у власних назвах продуктів та торговельних марках, а також позначення та написи «органічний», «біодинамічний», «біологічний», «екологічний», «органік» та/або будь-які однокореневі та/або похідні слова від цих слів з префіксами «біо-», «еко-» виключно за умови наявності чинного сертифіката, виданого суб'єктом, внесеним до Реєстру органів сертифікації.

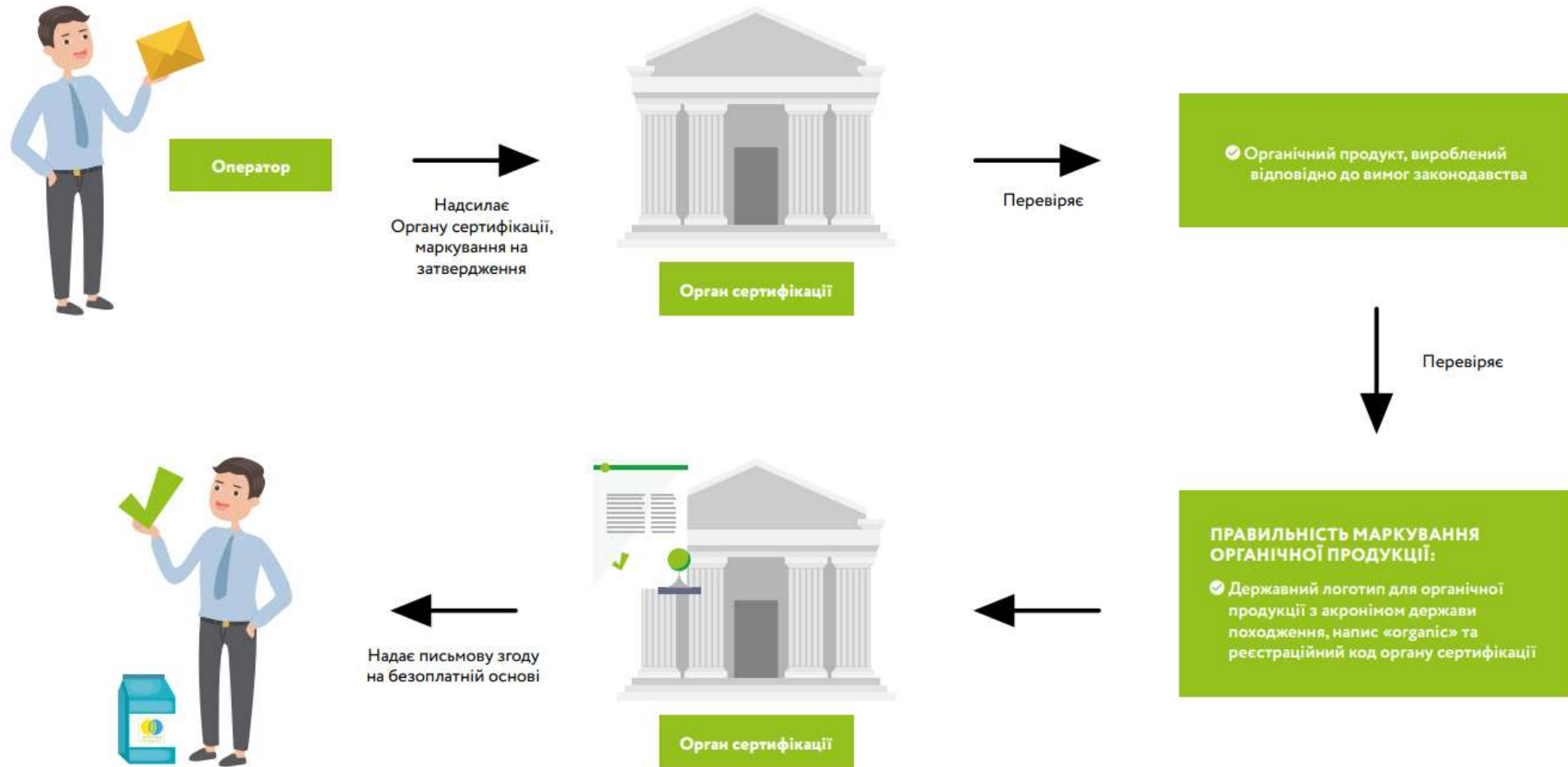

з 02 лютого 2021 року

Після закінчення цього терміну всі суб'єкти господарювання, які є операторами, повинні бути внесені до Реєстру операторів, а маркування відповідати нормам закону описаним вище в цих настановах.

Алгоритм маркування органічної продукції

Алгоритм маркування органічної продукції імпортером

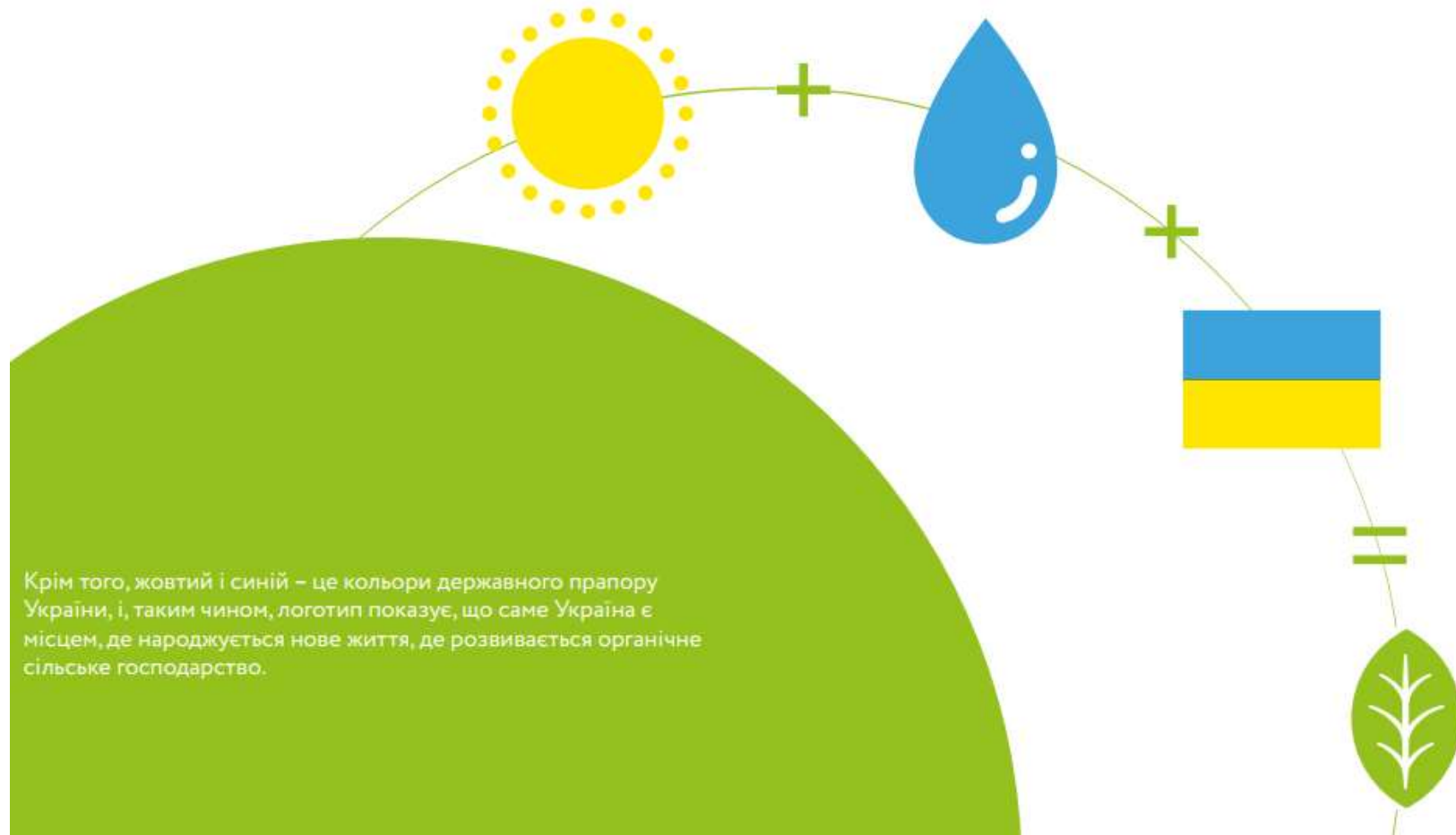

Державний логотип для маркування органічної продукції

Логотип представляє собою два кола: жовте та блакитне, які перетинаються і знаходять один на інший утворюючи фігуру у вигляді листка рослини зеленого кольору (так само, як і при змішуванні жовтого і блакитного кольорів утворюється зелений колір).

Ідея полягає в тому, що органічна продукція народжена природою, де завдяки поєднанню сонячного тепла і світла та води утворюється нове життя (процес фотосинтезу).

Колір, шрифт та мови логотипу

Шрифт напису Helvetica.

	CMYK	Pantone
	0:0:100:0	DE 1-1 U
	50:0:100:0	DE 288-1 Г
	95:25:0:0	DE 221-3 U
	0:0:0:0	Trans. White

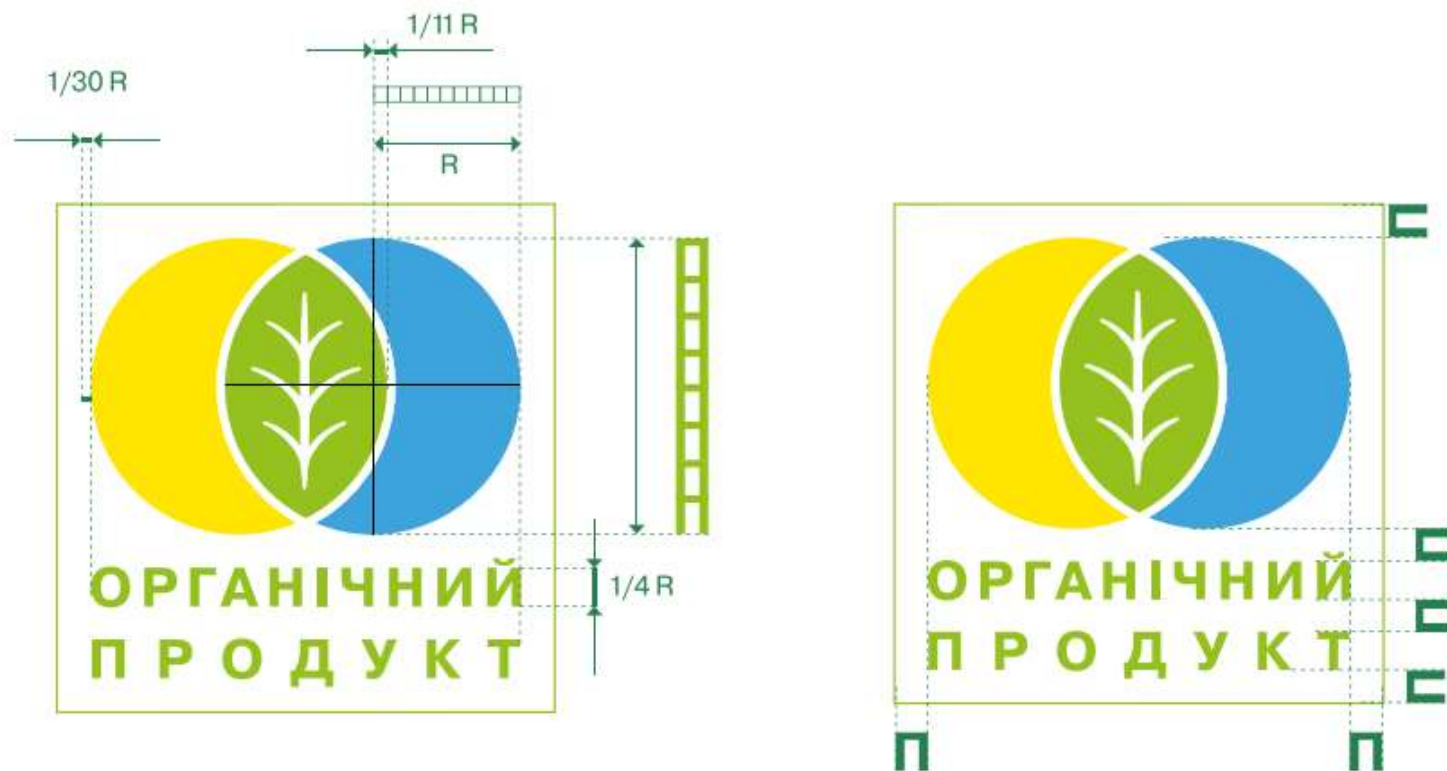

Helvetica

ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklm
nopqrstuvwxyz
1234567890,;.!?&

Пропорції

Одиницею виміру логотипу є радіус кожного з кіл (R). Логотип складається з двох кіл, які перетинаються і знаходяться одне на інше, перекриваючи трошки більше (на $1/11$ радіуса кожного з кіл), ніж половину іншого кола. Кола обрамляють круги, які виконуються лінією білого кольору, товщина якої становить $1/12$ радіуса круга. Посередині зеленого листка є вертикальна лінія білого кольору, від якої по обидві сторони симетрично відходить по три короткі лінії довжиною $1/3 \times R$ під кутом 45° , що імітують прожилки листка рослини. Товщина лінії зеленого кольору становить $1/48$ радіуса круга.

Під графічним зображенням державного логотипа розміщується напис, який складається зі слів «ОРГАНІЧНИЙ ПРОДУКТ» або його еквівалента англійською мовою «ORGANIC PRODUCT». Напис виконується у два рядки та виконується великими літерами зеленого кольору. Кожне зі слів напису має довжину, яка дорівнює ширині графічного зображення. Висота всіх літер напису становить $1/4$ радіуса круга.

Державний логотип для маркування органічної продукції можна поєднувати з графічними чи текстовими елементами, якщо вони ніяким чином не змінюють державний логотип. Завжди повинно залишатися вільне місце навколо логотипу (чи фону логотипу) розміром не менше, ніж висота літери в надпису «ОРГАНІЧНИЙ ПРОДУКТ».

ЛОГОТИП

**РОЗВИТОК
ОРГАНІЧНОГО
РИНКУ**

Органічний ринок
в Україні та світі...

Розміри логотипу

Державний логотип може використовуватися в будь-якому масштабі, враховуючи пропорції та такі рекомендовані розміри:

Якщо площа найбільшої з поверхонь етикетки та/або упаковки органічної продукції становить менше ніж 25 см, розміри державного логотипа можуть становити 8 мм завширшки та 8 мм заввишки.

Розміщення на кольоровому фоні

Заборони

Логотип є незмінним символом.

У вільному місці в логотипі з написом не дозволяється наносити текст, символи, будь-які логотипи чи інші елементи. Забороняється змінювати кольори та пропорції логотипу.

Не дозволяється наносити текст та зображення на логотип

Не можна наносити логотип без рамки та білого фону

Не дозволяється змінювати кольори

Не дозволяється змінювати фон на чорно-білий

Не дозволяється змінювати фон логотипу

Не дозволяється змінювати форму логотипу

